

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Oblastne organizacije ptt. uslužbencev v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. Naročnina 24 Din na leto ozir. 12 Din za pol leta.
Naročnina se plačuje naprej. Oglasi po dogovoru.

Rokopise in vprašanja za pojasnila je pošiljati uredništvu „Poštnega glasnika“ v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista Sv. Jakoba trg 3. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik VII.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1927.

4. številka

Občni zbor

Osrednjega društva nižjih poštnih in brz. uslužbencev za Slovenijo

se bo vršil v nedeljo 20. februarja t. l. v salonu restavracije Miklič, nasproti glavnega kolodvora (ne, kakor je bilo zadnjič objavljeno, pri Lozarju). Začetek ob 13. uri.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika.
2. Poročilo nadzornega odbora.
3. Čitanje in potrditev novih društvenih pravil.
4. Volitev novega odbora.
5. Slučajnosti.

Če občni zbor ob napovedanem času ne bo sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje z istim dnevnim redom neglede na število navzočih delegatov.

Odbor.

Joško Čampa:

O premestitvah.

Glede službenega premeščanja mora veljati načelo: državni nameščenec je uslužbenec države. Oba, drž. nameščenca in državo veže v medsebojnem razmerju pogodba, ki temelji na uradniškem zakonu. Po tej pogodbi je drž. nameščenec dolžan dati državi vse svoje sile in moči, zato pa mu daje država posebne garancije za njegov eksistenčni obstoj. Pogodba med državo in njenim nameščencem je za državno upravo odločilna in poseza v same temelje državnega obstoja. Zato obračajo moderne in napredne države, kjer je zavest o pravnem razmerju med državo in državljanji na dostojni višini civilizacije in kulture, mnogo pažnje pogodbi med državo in drž. nameščenci.

Popolnoma naravno je, da sme država uporabljati svojega nameščenca kjerkoli se ji zdi potrebno. Te pravice državi ne moremo in ne smemo odrekati. Zato mora drž. nameščenec službovati na vsakem mestu in v vsakem kraju, kjer je njegovo službovanje iz drž. interesov potrebno. To načelo je veljalo povsod in že od nekdaj. Kadar se to načelo krši, nastane in mora nastati v državni upravi anarhija.

V naši državi smo dospeli v tem pogledu že davno do anarhije. To zlo je posledica tradicij, ki so bile v veljavi v južnem delu naše države še pred vojno, ko je obstojalo dvoje uradniških garnitur. Te garniture niso postojale iz državnih interesov in drž. nameščenci, ki so prišli iz tega kadra, v bistvu niso bili uslužbenci države, marveč služabniki političnih strank in režimov. Svoje službene posle so izvrševali po interesih strank, režimov in ljudi, ki so jih postavljali na ta mesta, ne na podlagi strokovnih kvalifikacij, marveč na podlagi zaslug, ki so si jih stekli za svojo stranko. Jasno je, da v takih razmerah

stopajo na površje polagoma čisto osebni interesi. Zato med državo in temi nameščenci ni obstojalo nikako pravno razmerje ali vsaj ne tako, kakršnega smo bili navajeni nekoč pri nas.

V novi državi smo sicer dobili v novem uradniškem zakonu modernejšo bazo za pravno razmerje med drž. nameščencem in državo, toda ta ni bila v stanju prelomiti definitivno s starimi tradicijami. Nasprotno so prinesle neurejene politične prilike v naše vrste sčasoma nove metode, ki gazijo zakon in povzročajo zlo drž. nameščencem in državi. Danes lahko govorimo o novih uradniških garniturah pod okriljem uradniškega zakona, ki pa ne služijo čistim interesom države.

Vse to bi naposled še ne bilo tolikšno zlo, ako bi bila drž. nameščencem z uradniškim zakonom zagotovljena materialna podlaga za njihov eksistenčni obstoj in ako bi imeli v naši državi še kaj vere v stalnost onih zakonov, ki so za socialno življenje bitnega pomena. Ker pa vsega tega ni, je moralo neizbežno priti do anarhije v državni upravi. In v znamenju anarhije, neizvestnosti, nesigurnosti ni demoralizacije živi danes tudi stan drž. nameščencev v naši državi. V takih razmerah ne more biti govora o vzgojnem delu pri uradniškem naraščanju, ko pa je že njegov vstop v drž. službo in njegovi prvi koraki na tej poti z malimi izjemami v tesni zvezi z nemoralno naših dni. Kajti mirno lahko trdimo, da privaja v naše urade naraščaj po veliki večini protekcija, ki spremlja to nadebudno mladino tudi pozneje na njenih potih k uradniški »karieri«, da govorim v jeziku nekdanjih dobrih časov. Protekcija pa velja v mojih očeh toliko kakor korupcija.

Tudi pri pošti v Sloveniji se zadnje čase pojavljajo glede premestitev stvari, ki jih ne moremo preiti z molkom, če nočemo, da zaidemo v krizo, iz katere bo težko najti izhoda. Krivda je na obeh straneh, pri službeni oblasti in pri poštnih uslužbencih. V zadnjih časih pri nas sicer ne moremo govoriti o premestitvah iz političnih razlogov, razen dveh, treh osameljenih slučajev (članek je prejel uredništvo že pred enim mesecem — op. uredn.). Naša organizacija je take premestitve že ponovno ožigosala v principu, toda to je tudi vse, kar je mogla storiti. Navadno se tudi v takih slučajih obračajo uslužbenci na svojo organizacijo, da jih ščiti pred preganjanjem. Toda v takih primerih precenjujejo moč in vpliv organizacije, ki je proti premestitvam iz političnih razlogov popolnoma brez moči. Nekateri tega sicer ne verjamejo, pa je žalobog vendarle tako. Dober tovariš, ki ga je zadela taka premestitev, je na pojasnilo organizacije, ki je izjavila, da njegove politične premestitve ne more preprečiti, odpisal: »Čemu pa imamo potem organizacijo, če ne more preprečiti takih krivic? Potemtakem je depolitizacija drž. nameščencev nemogoča in mu ne preostane drugega, nego da se nasloni na

svojo politično stranko, ker edino ta ga more rešiti iz nesrečnega položaja.« — To je logika, ki stoji na glavi. Edini nasvet, ki ga more dati organizacija, je ta-le: Najprej popolna depolitizacija drž. nameščenca. Pustite politične stranke pri miru, kajti kdor se meša med otrobe, ga požro svinje. In ko smo se depolitizirali, se moramo boriti vsi v svojih strokovnih organizacijah za to, da nas politične stranke upoštevajo kot stan, da nas ne izigravajo v svojem nemoralnem strankarstvu, ker mi smo dolžni služiti državi in državljanom brez razlike na politično mišljenje, ne pa političnim strankam in njihovim eksponentom. Nič drugega ne zahtevamo in ne moremo zahtevati od današnjih političnih strank, dokler so take, kakršne na žalost so. Če se drž. nameščenec ne bo politično izpostavljal, če bo vršil svoj službo na vse strani pošteno, objektivno in nepristransko, potem pač ne bo imela nobena politična stranka interesa na tem, da bi ga preganjala. V zadnjih časih se javno razpravlja, ali naj se smatra za nemoralno, da napravi državljan v prid interesom politične stranke, ki da služi interesom države, dejanje, ki bi v drugih primerih in okolnostih ne bilo moralno. Takim nazorom pritrjujejo celo pravniki, ki niso brez avtoritete, češ da more uspevati parlamentarna država samo na takih normah. Če se uveljavi ta morala, potem je seveda jasno, da bo gledal drž. nameščenec pri izvrševanju svoje službe v prvi vrsti na koristi svoje politične stranke. Logično pa sledi iz tega, da ga bo nasprotna stranka izmenjala pri prvi priliki s svojim pristašem. Zakaj vsaka morala ima svoja načela in svojo logiko. Potem je seveda pravilno mnenje tov., ki pravi, da se je treba nasloniti na politično stranko, toda potem se je treba spoprijazniti z ahasversko usodo. Jaz pa svetujem še vseeno: pustite politične stranke popolnoma pri miru, pustite jih pri miru tudi ob volitvah!

V naši direkciji se izvršujejo premestitve večinoma samo iz resničnih službenih potreb. Toda prišli smo v zadnjih časih tako daleč, da je treba razveljaviti po dva, štiri ali celo sedem dekretov, preden odide kak uslužbenec na službeno mesto, kamor to zahteva nujna potreba. Zgodilo se je celo že, da je moral službeno oblastvo za nekaj dni zapreti pošto, ker ni hotel nihče oditi službovat v tisti kraj. Mi vidimo, da sede mlade moči, ki niso bile še nikjer zunaj in ki nimajo pojma, kako se vrši poštna služba pri uradih na deželi, po več let samo pri poštah v najlepših krajih, navadno v mestu, pa še tam si izbirajo najlepše službe, dočim imajo drugi uslužbenci po deset, dvajset ali celo trideset službenih mest v dveh letih ali pa še v krajšem času. Če vprašujemo in poizvedujemo, kaj je temu vzrok, nam odgovarjajo z zmajevanjem ram, kar znači: protekcija pri prvih, nezaščitenost pri drugih. Ali pa: mlada moč, ki je komaj poduhala pošto, neizkušena

in brez prakse, brez katere ne more postati nikdar dobra poštna uradnica, dobi dekret, s katerim je dodeljena za nekaj dni manjšemu uradu v bližino Ljubljane. To se ji zdi v nebo vpajoča krivica, vmes poseže njen — ljubimec in dekret je preklican. Drugi zopet je član športnega, pevskega, telovadnega ali kakega drugega društva, pa pridejo prvaki iz našega javnega življenja in premestitev je na mah preklicana, kakor da je državni nameščenev v prvi vrsti športnik, pevec, telovadev ali igralec in da ga država zato plačuje. Tretji zopet imajo očeta ali strica, ki lomi kopje za pol. stranko, ki je baš v vladi (ali pa tudi ne. — Op. uredn.) Tretji ima zveze z uglednim in vplivnim poslancem, četrti grozi celo z ministrovim imenom. Teh ne spraviš z mesta tudi z dvanaajstimi konji ne. Zgodilo se je, da je uslužbenec zagnal premestitveni dekret, rekoč: »Kaj mi ga pošiljajo, ko vedo, da nikamor ne pojdem!« Drugi zopet pravi s pomembnim nasmeškom: »Naj se le drznejše premestiti me!«

Tako ne pojde več naprej. Če oblastvo ne napravi temu konec z železno roko, potem je šla autoriteta oblasti k vrugu. Pa tudi ostali uslužbenci, ki ne uživajo sedaj nobene zaščite, ne bodo tega več mirno prenašali. Poiskali si bodo tudi ti zvez z vplivnimi osebami ali pa se vpisali v razna društva, ki nimajo s pošto nobenega opravka. In kaj bo potem? A ne glede na to, kako je mogoče zagovarjati krivico, ki se godi nezaščitenim? To so navadno tovarišice iz kmečkih ali pa ubožnih meščanskih rodbin, ki nimajo razen bednih družin doma nikogar na svetu, ki bi se pote goval zanje in ki morajo zato neprenehoma romati po najslabših krajih. Navadno so to obenem tudi najboljše uradnice, ki z bridkostjo v srcu čutijo, kako so zapostavljene samo zato, ker se s svojo revščino ali nelepoto ali s poštenjem niso mogle uveljaviti v vplivnejših krogih.

Često se čuje izgovor: ta je dobra moč, to je treba poslati tja in tja. Hvala lepa! Potem je imela prav ona uradnica, ki se je upirala premestitvi z izgovorom, da ne zna vršiti službe zunaj pri uradu. Kaj bi bilo, ako bi nobeden uslužbenec ne hotel znati poštnih služb samo zato, da bi ne mogel biti premeščen? Ravno zato, ker ne znaš pošte, moraš iti ven, da se je naučiš.

S tem v zvezi je tudi vprašanje dnevnic. Velika krivica je, da se pošiljajo na začasno službovanje z dnevnicami uslužbenci, ki sicer ne marajo nikoli na deželo, dočim uslužbenci, ki so dobri za mašila v najslabših krajih, niso deležni te dobrote. Kdor se poteguje za mesta, ki so zvezana s prejemanjem dnevnic, mora službovati tudi pri uradih in v slučajih, kjer in kadar mi dnevnic.

Organizacija stoji in mora stati na stališču: **enaka pravica za vse!** Zato je že večkrat predlagala oblasti, da naj se vrše premestitve po pravičnem sistemu. Pri tem naj se vpoštevajo izjemni slučajji, ko je odvisna od uslužbenca eksistenca družine ali onemoglih svojcev. Direkciji sicer ne morem odrekati uvidevnosti, dobre volje in socialnega smisla, ali treba je več energije napram protežirancem. Raznim protektorjem je treba dopovedati, kam vodijo neutemeljene protekcije. Uvideven in inteligenten človek, ki pride intervenirati navadno na mole dovanje uslužbenca ali njegovih svojcev često proti svoji volji in ki ne pozna razmer, si bo gotovo dal dopovedati, da službena oblast iz službenih ozirov ne more ustreči takim željam.

Uvidevam in priznavam, da ima direkcija včasih težko stališče, zlasti kadar intervenirajo politični činitelji. Ali nekaj bo vendarle treba ukreniti, da se to škodljivo zlo ne razpase tako daleč, da bi privedlo do absurdnih slučajev. In da govorim odkrito: zdi se mi, da se preveč zlorablja dobrosrčnost faktorjev, ki stoje na čelu naše direkcije. Uslužbenci, ki izrabljajo naklonjenost in dobroto, širokogrudnost in demokratizem vodstva naše službene oblasti v škodo službe in svojih tovarišev, so nemoralni in brezobzirni sebičnejši. Taki ljudje ne zaslužijo nobenega obzira.

Priporočali bi službeni oblasti, da uvažuje samo intervencije organizacije, ki pozna in premotri položaj tako s stališča službenih razmer kakor iz stališča potreb osebja. Organizacija bo skušala izvesti vsako stvar z uvidevnostjo in naklonjenostjo službene oblasti tako, da bo to pravično in pošteno tako za upravo kakor za uslužbenca. Če pa se obračajo uslužbenci za intervencije na tuje faktorje, se mora tako protežiranje maščevati prej ali slej nad celokupnim poštnim osebjem, tudi nad tistimi, ki danes vedre pod okriljem svojih protektorjev.

Končno še besedo o premestitvah v Prekmurje. Prekmurje se smatra danes po krivici za nekakšno pregnanstvo, ne samo pri nas, temveč tudi v drugih strokah. Iz narodnih ozirov je treba pošiljati v te obmejne kraje predvsem v vsakem oziru kvalificirano osebje. Toda ker se vrši službovanje tam v težjih okoliščinah kakor drugod, se nikakor ne sme dogajati, da bi bili obsojeni nekateri uslužbenci v večno službovanje v teh krajih, medtem ko sede po mestih mlade in neizvežbane moči. To bi bilo zelo krivično. Zato naj se po dveh letih službovanja v Prekmurju izmenjajo uslužbenci, ako to sami žele, z drugimi tovariši.

Sploh pa naj bi se gledalo pri premestitvah na to, da služijo te tudi vsestranski izvežbanosti osebja. Današnja praksa z naraščanjem, ki je zaposlen navadno za daljšo dobo pri kaki večji pošti v mestu, kjer je vsestranska izvežbanost nemogoča in tudi ne nudi dovolj pregleda o celokupni poštni službi, je vsekakor napačna in škodljiva. Na ta način ne pridemo nikoli do dobrega uradniškega kadra. Zato je potrebno v interesu stroke in uslužbencev, da službujejo vsaj v pripravniški dobi pri poštah, kjer obratovanje in službovanje ni ostro deljeno po oddelkih, kakor je deljeno po večjih poštah v mestih.

50% popust pri gledaliških predstavah.

Oblastni organizaciji ptt. uslužbencev se je posrečilo izvojevati veliko ugodnost za svoje člane. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je na intervencijo organizacije dovolila tistim članom OPO, ki opravljajo nočno službo, 50 odstotni popust od običajnih cen v drami in operi. Upravičeni člani se morajo izkazati pri gledališki blagajni s posebno izkaznico, ki jo dobe pri predsedniku OPO. Pomniti je sledeče:

1. Pravico do polovičnega popusta imajo samo člani OPO; in sicer tisti člani, ki vrše nočno službo, oziroma tako, da se ne morejo abonirati. V pošte pridejo torej poleg onih ptt. uslužbencev, ki imajo nočne službe, tudi ambulančno osebje in pa tisti, katerih služba traja kdaj delj ko do 19. ure.

2. Popust velja samo od običajnih dramskih ali opernih cen, neglede na ljudske, de-

Ljubljanska pošta.

Kako se morajo potniki vesti, pustili so Francozi stara določila, dodali pa nekaj novih. Na hribovitih cestah, kjer so običajno priprigli vole namesto konj, so morali potniki tudi priprego plačati. Potniki, ki so naročili poštno konje za določeno uro, pa so stopili šele pozneje v voz, so morali plačati za pol postaje več in tudi postiljonu so morali za vsako uro zamude dati nekaj odškodnine. Ako pa si je potnik premislil in se ni hotel odpeljati, vendar je moral plačati voznino in postiljona za eno postajo. Potniki so imeli pravico, da so se smeli pritožiti pri generalnem poštnem ravnatelju, ako se s poštarji ali postiljoni niso mogli sporazumeti.

Dolžnosti poštarjev so ostale stare, dodali so jim le nekaj novih. V poštnem hlevu je morala ponoči goreti luč in vsaj en postiljon je moral čuti, da je postregel stafetam. Poštarji niso smeli sprejemati za postiljone mlajših ko 16 let starih oseb, ker bi drugače po civilnem pravu bili odgovorni za nezgode, ki bi jih morda zakrivilo mladoletni postiljoni. Službo odpovedati je moral poštar šest mesecev prej, drugače urada ni smel zapustiti. Postiljonom so morali poštarji

dajati službeno obleko, zato pa so jim nekaj odtegnili od mesečnega zaslužka. Postiljonova suknja je bila iz temnozelenega sukna z rdečim ovratnikom, njeni ogli so morali biti na privihnjjenih krajih podšiti z enakim rdečim suknom kakor ovratnik in pritrjeni z zaponi, gumbi so bili medeni. V službi je postiljon nosil visoke škornje, na rokavu pa prišito ploščico s francoskim grbom in imenom poštno postaje.

S 1. januarjem 1812 so Francozi določili poštno pristožbine v francoski denarni veljavi.

Zveze so bile tako urejene, da je pošta prihajala iz Trsta vsak dan, iz Avstrije (čez Vransko) po štirikrat, iz Gorice, Italije in Francije, iz Reke ter iz Novega mesta, Karlovca, Kostajnice in Turčije trikrat, iz Celovca, Beljaka, Tirolske in Bavarske ter iz Dalmacije, Dubrovnika in Albanije pa dvakrat na teden. Enako so pošte odhajale na vsako smer tolikrat na teden, kakor so prihajale, le na Bavarsko je odhajala trikrat namesto dvakrat.

Ta red je veljal za pisemsko pošto, paketni in potniški promet je imel manj zvez. Francozi so ljubljansko pošto meseca maja 1812 predstavili s poljanskega predmestja v Gosposko ulico št. 209 (v prednico sedanje

hiše Glasbene matice, Gosposka ulica št. 8), ker so hoteli, da bi bila bolj v sredini mesta. Poštno filialko na Starem trgu so pri tej priliki opustili. S pošto se je preselila tudi generalna direkcija ilirskih pošt. Preselitev je bila naznanjena Ljubljančanom v »Telegraphe officiel«⁴⁸ takole:

A V I S.

Le directeur général des postes des provinces illyriennes a l'honneur de prévenir M. M. les fonctionnaires publics et les habitans de la ville de Laybach, que des bureaux de sa direction, qui étoient au faubourg de Pollana n. o. 60, sont maintenant établis rue Herrngasse n. o. 209 où se trouve la boete aux lettres et se fera la distribution.

Au moyen de cette translation des bureaux des postes, qui a pour motif de ce placer dans un point plus central de la ville, le bureau succursal rue Altenmarkt est supprimé.

Laybach, le 12 mai 1812.

Signe: C. d'Étily.

3.

Ko je s porazom na Ruskem in po izgubljeni bitki pri Leipzigu ugasnila Napoleonova zvezda, umaknili so se Francozi meseca oktobra 1813 iz naših krajev in Ilirijo so zasedli Avstrijci. Pri pošti se delj časa ni nič-

⁴⁸ T. o. 1812, str. 160.

lavske in dijaške predstave z znižanimi cenami. To se pravi: člani imajo pravico do 50 odstotnega popusta pri vseh predstavah, toda neglede na morebiti znižane cene velja zanje vedno le polovica običajne (neznižane) cene. Če je običajna cena za X. vrsto parterja v operi 40 Din, plača član na izkaznico 20 Din tudi takrat, kadar so znižane cene (n. pr. za X. vrsto 32 Din, torej v tem slučaju ne 16, ampak ravno tako 20 Din).

3. Popust velja samo za sedeže (loža, parter, balkon, galerija), ne pa za stojišče (dijaško ali galerijsko stojišče).

4. Pravico do popusta ima nadalje samo tisti član, ki se izkaže pri gledališki blagajni s posebno izkaznico organizacije. Te izkaznice daje upravičencem predsednik OPO tov. Jakše ali v njegovih odsotnosti II. podpredsednik OPO tov. Čampa v društveni pisarni. Glavna uradna dneva sta še vedno vsak torek in petek popoldne od 3. ure dalje, v nujnih primerih pa člani lahko pridejo tudi ob drugih popoldnevih od 3. ure dalje, ker eden od obeh imenovanih društvenih funkcionarjev je gotovo v pisarni. Le v najnujnejših primerih se smejo člani oglasiti v predsednikovi službeni pisarni od 10. do 14. ure na pošt-nem ravnateljstvu, II a oddelek (II. nadstropje, desno, soba št. 88).

5. Vsaka izkaznica velja samo za eno predstavo. Zato si mora član preskrbeti izkaznico organizacije za vsako predstavo posebe, in sicer mora pri prošnji za izkaznico že povedati dan in naziv predstave, h kateri želi iti.

6. Izkaznica velja samo za člana, ki je napisan na izkaznici. Zato se ne sme izkaznica odstopati drugim, zlasti ne takim osebam, ki nimajo pravice do tega popusta. Vsako ugotovljeno zlorabo bo organizacija kaznovala na ta način, da bo za vedno odvzela pravico do popusta tistemu, na kogar ima se je izkaznica glasila, kakor onemu, ki je šel na ime drugega v gledališče.

Člane OPO, ki imajo po navedenih točkah pravico do popusta, vabimo, da se te ugodnosti pridno poslužujejo.

Intervencija za točnejše dobavljanje službene obleke.

Društvo nižjih poštних uslužbencev je poslalo vodilnim narodnim poslancem sledečo spomenico:

Prosimo Vas, da intervenirate pri ministru pošte in telegrafa glede službene obleke za poštne zvaničnike in služitelje ljubljanske direkcije. Ta službena obleka se nam je doslej vedno neredno podeljevala. V prejšnjih letih je bil temu vzrok vsekakor nereden proračun. Letos pa imamo reden proračun in je naše ministrstvo pravočasno kupilo in razdelilo potrebno blago za službene obleke, pa kljub temu obleke še do danes nismo prejeli, četudi bi jo v smislu pravilnika o nošenju službene obleke morali prejeti že 1. novembra.

G. minister pošte in telegrafa je na Vašo intervencijo odredil, da se bo naša službena obleka dobavljala posebej za tri oziroma dve direkciji in da se za zagrebško in ljubljansko direkcijo dobava službene obleke skupno oddaja na licitaciji, ki se je za leto 1926 izvršila septembra meseca v Zagrebu. Dobavo oziroma izdelavo je prevzela tvrdka Krujanski iz Subotice. Iz zanesljivega vira pa smo zaznali, da leži blago za naše obleke še vedno v skladišču zagrebške poštne direkcije.

Vzrok temu je pomanjkljiva pogodba, ker se pri licitiranju ni oziralo na to, na čigave stroške bo blago za ljubljansko in zagrebško poštno direkcijo dostavljeno iz skladišča zagrebške poštne direkcije tvrdki Krujanski v Subotico. Tako je nastalo med poštno upravo in omenjeno tvrdko razdvojeno mišljenje, ker tvrdka zahteva, da mora poštna uprava blago dostaviti v Subotico na lastne stroške, dočim stoji poštna uprava na nasprotnem stališču.

Iz tega nesporazuma med poštno upravo in dobavno tvrdko je nastalo razmerje, ki lahko traja nedogleden čas, v škodo poštних zvaničnikov in služiteljev, ki so službene obleke neobhodno potrebni.

Mislimo, da bi se moralo vsem tem pomanjkljivostim pri sklepanju sličnih pogodb v bodoče posvetiti več previdnosti in da bi se vsem nerednostim pri podeljevanju dobav napravilo konec, ako bi ministrstvo pošte in telegrafa pripadajoče količine blaga poraz-

delilo posameznim direkcijam, ki bi same oddajale (vsaka na predpisan način) dobavo službene obleke za uslužbence svojega področja. Na ta način bi se dobava obleke za poštne uslužbence iz Slovenije oddajala v delo v Ljubljani, mi bi pa že poskrbeli, da bi podjetniki obleko pravočasno dobavili in dobro izdelali.

Tak način dobave je pa tudi v interesu naših obrtnikov oziroma podjetnikov, ki trpe radi pomanjkanja dela, ker s tem bi jim bila dana prilika, da dobe delo in zaslužek.

Dopisi.

VTISI Z LETOŠNJEGA OBČNEGA ZBORA NIŽJH POŠTNIH USLUŽBENCEV V MARIBORU.

Naš letošnji občni zbor je bil po prevratu najbolj obiskan. Lahko rečemo, da so se ga udeležili domačega vsi službe prosti tovariši. Kar se druga leta ni opazilo, letos so prišli na zborovanje v lepem številu naši vpokojeni tovariši, kar je vsekakor dobro znamenje. Prav je, da se tudi vpokojeni tovariši zanimajo za društveno delovanje. S tem ne koristijo samo sebi, temveč celokupnosti in društvu si lahko v čast šteje, da mu vse članstvo zaupa. Letošnjega občnega zbora so se udeležili tudi vsi službe prosti ambulančni sprevozniki, kar je vsekakor značilno, ako upoštevamo, da jih druga leta do male izjeme niti blizu ni bilo in da se ta skupina med seboj nekako pisano gleda. Baje zato, ker so v službenem oziru tako razdeljeni, da vozi en del sprevoznikov le dolge in naporene, drugi del pa le kratke in lahke proge. Mislili smo, da se bo kdo od njih zaradi tega oglasil, pa ni bilo nič, ako ravno so pred občnim zborom stiskali pesti.

Občni zbor je potekel v najlepšem redu, kar nas — na žalost in jezo naših sovražnikov — od srca veselil.

Naši voditelji nam sicer tudi letos niso nič novega povedali, najmanj pa kaj razveseljivega. Toda zavedamo se, da oni niso krivi, ako nam niso mogli boljših novic sporočiti. Upajmo, da bo v bodoče boljše. Uspehi in neuspehi pač ne odvisijo samo od vsakokratnega vodstva, temveč in v prvi meri od dobro discipliniranega in izobraženega članstva. Ali imamo mi danes takšno članstvo? Če govorimo negativno, si nakoplje obilo zamere, pomagalo pa ne bi nič. Svetujemo pa vodstvom naših organizacij, naj si vzamejo v program izobrazbo članstva po vzorcu drugih prosvetljenih držav. Dobro bi bilo, prirediti vsaj vsak drugi mesec po eno predavanje za službe prosto članstvo.

Predavali bi najzmožnejši tovariši, in sicer lahko razumljive stvari: o dolžnostih do sotova-

Poštni dom bo naša trdnjava, zato podpiši takoj delež!

sar izpremenilo; ostale so francoske naprave in uredbe. L. 1820. pa navaja »Posthandbuch« že pravilnik Marije Terezije iz l. 1748 in patente Jožefa II., pošta se je morala ravnati zopet po njih.

Odkar so Francozi zapustili Ljubljano, nam o ljubljanski pošti manjkajo viri do 1820. Tega leta je pošta na Nemškem ali Križevniškem trgu št. 203 (danes Valvasorjev trg št. 7). Univ. profesor dr. Fr. Kidrič meni, da je bila pošta v tej hiši vsaj že od l. 1818.⁴⁹ Višji upravitelj na kralj. ilirski višji pošti v Ljubljani je bil l. 1820. Karel pl. Manner, kontrolor Janez Skibinski, manipulacijski oficir Mihael Stupper, pismonoša Leopold Ehrndl, služitelj Peter Mussoni, pri ekspediciji vozov pa ekspeditor Janez Prählich.

Iz »Posthandbucha« 1820 posnemamo, da so za promet služile poštne zveze, ki so bile generalne in specialne. Blagovna pošta je še vedno občevala zase. Potniki so se mogli posluževati tudi izredne pošte (Extrapost). Med generalne zveze sta spadali progj Dunaj—Ljubljana—Reka in Dunaj—Ljubljana—Trst, med specialne pa Celovec—Ljubljana, Gradec—

⁴⁹ Fr. Kidrič: Andrej Smolè — »Jutro«, 30. V. 1926, št. 122.

Ljubljana, Ljubljana—Briksen, Ljubljana—Karlovec, Ljubljana—Reka, Ljubljana—Trst in Ljubljana—Videm na Laškem. Vozna pošta za blago in potnike je vozila po dvakrat na teden iz Ljubljane na Dunaj in iz Ljubljane v Trst.

L. 1821. je bil v Ljubljani znani sestanek vladarjev ali kongres, ki je trajal od 27. januarja do 12. maja. S kongresisti je prišlo v mesto veliko število gostov, prišlo pa je tudi polno drugega ljudstva od blizu in daleč, bodisi iz radovednosti, bodisi radi zabav. Kongresisti so plačali že prvi mesec samo za stanovanja skoraj 70 tisoč goldinarjev,⁵⁰ tolik je bil v onih dnevih tujski promet. Da je bilo zato tudi na ljubljanski pošti živahno, dela čez glavo in služba naporna, si lahko mislimo, četudi tega iz one dobe nihče ne omenja, niti so nam ohranjeni uradni zapiski.

4.

L. 1825. se je ljubljanska pošta zadnjikrat selila v zasebno hišo, v današnjo Šelenburgovo ulico št. 5 (za časa vselitve Dunajska cesta št. 59 v Kapucinskem predmestju, ulica se je pozneje imenovala Nova poštna ulica, od 1877 pa Šelenburgova). Hiša je bila last

⁵⁰ Dr. Ivan Tavčar: Izza kongresa.

rodbine Maličeve, potomcev Andreja Maliča. Bila je enonadstropna, l. 1848. so jo dvignili na dve nadstropji, l. 1882. pa so ji dodali še trakt ob Knaflovi ulici; vse prostore je zavzela pošta. Za soseda je imela Maličev hotel (po nemško so mu rekli »Stadt Wien«, na vogalu Šelenburgove ulice in današnje Aleksandrove ceste, sedaj last Jadransko-podunavske banke). Hotel je imel prostorno dvorišče s skladišči, kjer so ostajali poštini in drugi vozovi. Med poštno hišo in hotelom so bila velika vežna vrata, skozi katera so poštini vozovi prihajali in odhajali. V 30. in 40. letih 19. stoletja sta imela pošta in tudi hotel velik vojni promet. Pozneje so imenovana vrata zazidali in poštini vozovi so prihajali skozi druga v Knaflovi ulici.

Pošta je ostala v tej hiši do l. 1896., ko se je preselila v svojo današnjo palačo. Prejšnje poštne poslopje ima danes popolnoma trgovsko lice, in ker jo je sedanji lastnik, trgovec in tovarnar Ivan Bonač, še prezidal, izginili so zadnji sledovi stare ljubljanske pošte.

V dolgi dobi 70 let je ljubljanska pošta na tem mestu doživela obilo izprememb. Naj omenim le prehod od predželezniške dobe v železniško dobo, vpeljavo brzvoja in s tem moderniziranje prometa in službe ter stopnjevalno naraščanje splošnega poštnege prometa.

rišev, o medsebojnem podpiranju v službi itd. Urili naj bi se tudi v nastopih in govorih. Na občnem zboru smo videli nekatere sicer inteligentne tovariše, da bi se radi spustili v to ali ono debato, toda, ker niso vajeni javno govoriti, niso imeli poguma nastopiti. To je šestokrat v škodo društvu in članom. Marsikak dober nasvet in predlog izostane samo zato, ker se večina članov na zborovanjih ne upa spustiti v debato.

Če tudi nismo izvedeli na občnem zboru dosti novega, vendar smo čuli tudi zanimive stvari. Tako smo slišali, da se dajo nekateri naši mlajši tovariši-sluzitelji premestiti v Beograd, kjer postanejo po nekaj letih zvaničniki, in, ko so to dosegli, hald nazaj v Slovenijo. Mi bi tega ne verjeli, ker pa je celo nam en tak slučaj znan, potem bo že res. Izvedeli smo tudi, da je nameščen v Z. neki sluzitelj, ki ima po staležu komaj 10 mesecev službe, pa je uvrščen v 3. skupino zvaničnikov.

Zdi se nam, da tu nekaj ni v redu. Vprašamo pa, ali so zakoni v vsej kraljevini enaki in da li veljajo za vse enako. Kako je to mogoče, da nekateri po skrivnih ovinkih prezdodaj napredujejo, drugi starejši tovariši pa nikamor ne pridejo, ker jim zakon tega ne pusti, kajti za napredovanje v zvaničniško kategorijo sta predpisana 2 razreda srednjih šol. Sploh bo tu treba delati na to, da se odpravi člen 10. uradniškega zakona in da se zopet uvedejo strokovni izpiti za dosego zvaničniškega čina.

K občnemu zboru bi imeli samo še to pripomniti, da so bile predložene kar tri različne liste novih odbornikov. Na vsaki listi pa so bili kakor na povelje z malimi izjemami vpisani eni in isti novi odborniki. Izgledalo je, da člani kar tekmujejo med seboj, kdo bo sedel v odboru.

No, nam je to prav. Vsak naj poskusi delati za društvo in celokupnost, tako se članstvo vsaj izuri v društvenem delovanju. K zaključku želimo novemu odboru, kateremu na čelu stoji stari in dolgoletni predsednik, obilo sreče v bodočem delovnem letu.

KDO BO NOVI NAČELNIK LJUBLJANSKE GLAVNE POŠTE?

Iz poštinih krogov smo prejeli in priobčujemo: V listih smo čitali, da stopi sedanjí upravnik ljubljanske glavne pošte g. Josip Vertovec v kratkem v pokoj. Po nepričakovani upokojitvi prejšnjega upravnika g. J. Kurenta je bil brez razpisa imenovan g. Josip Vertovec. Pripominjamo, da se mi ob osebo g. Vertovca niti najmanj ne spodtikamo, ker je bil mož na mestu. Nepravilno pa je bilo, da ni bila pošta Ljubljana 1 razpisana. Politična pristranost in pa protekcija je tu odločila, kar pa je kaj lahko poštnemu obratovanju v škodo. Tudi ni v prid poštnemu uradu, če pre-

vzame vodstvo uradnih poslov uradnik, ki ima za seboj vso službeno dobo, saj pri vsakem uradniku pojema zadnjih par let službena ambicioznost. Tehno besedo bi moralo imeti pri predlaganju kandidatov na vsak način poštno ravnateljstvo, odločilno seveda pa ministrstvo. Izbera menimo ne bo tako težka, saj imamo veliko dobrih poštinih uradnikov in to me samo v Ljubljani, temveč tudi v Mariboru, Celju itd. Ob imenovanju pa kličemo odločilnim krogom: Videant consules, ne quid detrimenti res publica capiat!

SLUŽBENI ZNAKI NA UNIFORMAH.

Iz vrst štajerskih nižjih uslužbencev smo prejeli in priobčujemo:

Ne vemo, čemu je dobro, ali dejstvo je, da se nižji poštini sluzbenci še zdaj ne ravnaajo po predpisih glede nošenja službenih znakov na svojih uniformah. Tako vidimo včasih, da nosi najmlajši sluzitelj po eden ali dva srebrna pramenca na ovratniku, dočim nimajo nekateri stari zvaničniki nobenega službenega znaka. Ker je tako postopanje po eni strani neupravičeno poviševanje urajšega uslužbenstva na račun starejših zvaničnikov-bivših poduradnikov, po drugi strani pa tudi nerazumljiva degradacija zvaničnikov samih, ki ne nosijo znakov, kateri jim pritičejo, bi priporočali poštnemu ravnateljstvu, da napravi v tej zadevi red.

Dalje želimo, da izda ravnateljstvo tudi za l. 1927 knjižico »Stalež osebja«, ker je od lanskega leta že dosti izprememb. Druga izdaja je bila mnogo boljša od prve, želimo, da bi bila tretja izdaja še popolnejša. Morda bi bilo dobro, pri vsakem uslužbencu omeniti, koliko in kakšne šole je obiskoval.

TOVARIŠICAM!

Obhajamo obletnico ustanovitve »Ženskega pokreta« v Ljubljani. Spominjate se na proglas, ki smo Vam ga poslale skupno z vabilom k ustanovnemu občnemu zboru in sodelovanju. V tem proglasu smo obrazložile naše strémjenje in naš cilj, ki je v kratkih besedah: prosveta žene, dosega vseh državljanških pravic za ženo. In ker živimo v času, ko gospodarske razmere same tirajo ženo v boj za obstanek, ko začenja sama na sebi čutiti, da ima pravico le delati, plačevati davke, trpeti pod krivičnimi zakoni, ki so jih snovali možki brez njenega sodelovanja — sebi v prilog — zato se jih je odzvalo našemu klicu dovolj častno število in se včlanilo v našem društvu. A ne samo v Ljubljani, temveč po vsej državi se je začelo oživljati žensko gibanje, tako da imamo po raznih krajih države že 15 »Ženskih pokretov«, ki so vsi živalno na delu. A kar nam najbolj jamči, da bo naše delo uspešno, je to, da so vsa ta društva v tesni zvezi med seboj, da streme s skupnim delom za skupnim ciljem.

In da bi bilo delo še bolj poglobljeno in enotno, so se vsi »Ženski pokreti« združili v »Alijanso Ženskih pokretov«, katere upravni odbor se sestane večkrat na leto k skupnim posvetovanjem. Tu se je pojavila takoj spočetka potreba po enotnem glasilu, ki naj ojači naše medsebojne zveze, nas bodri v skupnem delu, nam daje pobudo, dviga našo samozavest ter pridobiva novih bojevnih za naše ideje.

List bo razpravljajal o vseh aktualnih vprašanjih s stvarnokritičnega — ne z enostransko strankarsko kritičnega vidika. Tako bo najlepše ustrezal namenu našega pokreta: pripravljaj bo ženo za njeno bodočo nalogo v javnem življenju, ki jo bo morala gledati s stališča socialne pravičnosti, ne s stališča strankarskega koristolovstva. Utrajal bo pot prepričanju, da politika ni to, za kar jo smatra dandanes večina ljudi; brezobzirna borba za strankarske in osebne koristi, ampak da je njeno bistvo delo za blagor človeštva. Kajti le če bo žena prepričana o pravem namenu politike ter bo uravnala svoje delo po tem prepričanju, le tedaj je vredno, boriti se za dosego ravnopravnosti z možem na vseh poljih javnega in zasebnega življenja.

Prepričane smo, da nam bodo na tej poti podali roko naši najboljši in najbolj pošteni možje, ki že uvidevajo, da mora biti borba za zboljšanje družabnih razmer skupna. Kakor družina najlepše uspeva v složnem enakovrednem sodelovanju moža in žene, tako bo tudi država, družba dosegla najvišjo možnost razvoja šele tedaj, ko se bodo s sposobnostmi moža družile ženine zmožnosti k skupnemu harmoničnemu delu za skupni blagor.

Zato nikar ne prezrite našega klica z gesto odpora proti vsemu, kar je v kakršni koli zvezi s politiko. Ravno sedaj je bolj ko kdaj prej dolžnost vsake žene, da se zanima za vprašanja, ki spadajo v področje politike, kajti baš sedaj se snujejo zakoni, ki pišejo tudi ženi njeno usodo brez nje.

Zato upamo, da Vam bo dobrodošel naš list, ki bo izhajal pod imenom »Ženski Pokret«. Stalne rubrike bodo imela sledeča vprašanja: položaj žene v javnem življenju, socialna vprašanja, politični pregled, vprašanje o miru, poročila »Alijanse Ženskih Pokretov«. Poleg tega bo list prinašal tudi beležke iz higijene, gospodinjstva, mode itd. Tiskal se bo za Hrvasko in Slovenijo v latinici, za enkrat v srbohrvaščini, slovenski članki, ki bodo dobrodošli, bodo izhajali v slovenščini. List bo izhajal vsakih 14 dni, prva številka izide 1. februarja t. l. Vsaka številka bo veljala 2 Din. Prvo številko pošljemo vsem članicam »Ženskega pokreta«, upamo pa, da se tudi druge odzovejo vabilu in čim prej javijo svojo naročbo na list pri »Ženskem Pokretu« v Ljubljani.

5.

Od l. 1827. do 1846. je bil nadupravitelj na ljubljanski pošti Franc Arlet. Ekspedicija vozov je bila 1827 pomnožena za 2 kondukterja. Leto pozneje se prekrsti ta urad v glavno vožnjo-poštno ekspedicijo (Haupt-Fahrpostexpedition), l. 1832. pa preneha biti samostojen in se združi z ljubljansko pošto ali s poštnim nadupraviteljstvom (Oberpostverwaltung), kakor se je uradno imenovala oblast, ki jo je imel nadupravitelj.

Za konje in postiljone pa so morali skrbeti poštini hlevarji, na poštnih postajah so jih nazivali poštarje. Poštnim hlevarjem se ni godilo slabo, njih položaj napram poštni upravi opišem najbolje, ako navedem drastične besede g. prof. dr. Fr. Kidrič:⁵¹

»Poštar, ki je imel skrbeti za voznike, kome in vozila, je figuriral sicer na najnižjem klinu poštne lestvice, a je imel takrat od pošte večje dohodke, nego katerikoli ostalih njenih funkcionarjev.«

Poštni hlevar je bil nekaj let Prešernov prijatelj Andrej Smole. V njegovi rodovini je ostal služba hlevarja delj časa. Od Napoleonove dobe je bil poštini hlevar v Ljubljani

⁵¹ Andrej Smole. »Jutro«, 30. V. 1926, št. 122, št. 122.

Franc Valentin, tretji mož Smoletove matere Helene, torej Andrejev oči, ker je bil Andrej iz drugega Heleninega zakona. Valentin je opravljal službo hlevarja do svoje smrti (1818), nato je vodila hlevarstvo nekaj časa vdova Helena pod imenom »Franc Valentina dediči«, l. 1821. pa je prevzel službo na materino prigovarjanje Andrej Smole. Hleve je imel v hiši poleg »Figovca« na Dunajski cesti št. 64 (danes št. 11 — v njej je železnarska trgovina Zalta in Žilič). Andrej je ostal poštini hlevar do l. 1827., nato ga je zamenjal brat Mihael do 1838, ko se imenuje v šematizmah (1838—1840) hlevar Franc Dolničar, a od l. 1841—1849 je hlevar zopet Mihael Smole. Za njim je hlevarstvo prešlo v druge roke.

Kmalu po l. 1825. je bila na glavnih progah uvedena brza pošta (Eilpost) za prevoz potnikov, pisemske pošte, denarja in lažjih pisemskih zavitek. V to svrhu so služili posebni brzi vozovi (Eilwagen). Bilo jih je več vrst, za 4, 6, 8, 10 do 12 in več oseb. Vozili so naglo, ker so se menjavali konji trikrat na dan. Od Dunaja do Trsta je šla brza pošta trikrat na teden. Vožnja je trajala tri dni, potniki so prenočili samo enkrat: od Dunaja v Grad-

cu, od Trsta v Slov. Bistrici, drugače pa so se vozili tudi ponoči. Cene niso bile tako visoke kakor nekdanj. Vožnja za osebo je leta 1830. veljala od Ljubljane do Dunaja 23 gold. 18 kr. in od Ljubljane do Trsta 7 gold. 6 kr.⁵² Potniki pa so se mogli vsak čas voziti tudi s posebno brzo pošto (Separat-Eilfahrt), ki je bila seveda nekaj dražja.

Za prevoz blagovne pošte so uvedli nove vozove (brancardi ali furgoni-Packwagen).

6.

Šematizem l. 1835.⁵³ ima pregled (Postbericht) poštnih zvez na ljubljanski pošti, kot dodatek k pregledu pa razglas (Anmerkungen zum Postbericht) poštnega nadupraviteljstva o najvažnejših poštnih predpisih. Za strokovnjaka so stari predpisi zanimivi, ker iz njih sklepajo, kako se je tedaj vršila poštna služba, zato podajem razglas v prevodu.

⁵² Franz Raffelsperger: Reisesecretär I. Wien 1829—30. (Last g. V. Pučelika, sekretarja dir. p. t. v Ljubljani).

⁵³ Schematismus des Laibacher Gouvernement im Königreiche Hlyrien 1835. Študijska knjižnica v Ljubljani.

POMANJKLJIVI NASLOVI OBČINSKIH URADOV.

Da se ne bomo oglašali samo s pritožbami, ampak da dokažemo, da nam je pri srcu tudi dobro poslovanje, hočem tu opozoriti na pomanjkljive pečatnike občinskih uradov, na katerih je vse (čisto po nepotrebnem dolga klobasa celega uradnega naziva naše države), samo ne to, kar je najpotrebnejše, namreč oznaka zadnje pošte. Zato ni nikjer toliko krivih usmeritev, kakor ravno pri pismih za občinske urade, kajti kateri poštni in ambulančni uslužbenec more vedeti, pod katero pošto spadajo različne majhne, oddaljene občine. Ambulance si pomagajo na ta način, da porinejo taka pisma kar na slepo srečo kakih pošti, ki ne ve s temi uradnimi pismi kaj drugega ukreniti, nego da jih vrne sprejemni pošti v spopolnitev. S tem pa utrpe ta — notabene uradna pisma veliko zamudo. Seveda se pripisuje vsa krivda pošti, zlasti ker je navadno na takih ovitkih že polno poštnih pečatov, ki pričajo, kje vse je že pismo romalo. Zato bi bilo potrebno, da izda poštna uprava seznam vseh občinskih uradov z navedbo, pod katero pošto in pod kateri okraj spadajo. Ali pa naj poštna uprava pritisne na politično upravo, da navedejo občinski uradi vedno tudi svojo pristojno izdajno pošto.

Tudi deljene uradne ure bodo slabo vplivale na razvoj prometa. Stranke bodo rajši hodile k sosednjim večjim poštam, pri katerih bo promet naraščal, dočim bo pri pogodbениh padal. C. K.

Organizacijsko gibanje.

USTANOVITEV URADNIŠKE SEKCIJE OPO — MANIFESTACIJA SLOVENSKEGA POŠTNEGA URADNIŠTVA.

(Dalje in konec.)

4. **Določitev članarine** za poslovno leto 1927 je izzvala precej debate. Predsednik poudarja, da je v sedanjih časih zniževanja prejemkov in cen težko zvišati članarino, da pa se mora pomisliti, da dobiva vsak član uradniške sekcije brezplačno »Poštni glasnik« in da se plačalo iz članarine vsi prispevki za pripadajoče organizacijske edinice. Tako bo morala dati Sekcija ptt. uradnikov vsak mesec za vsakega svojega člana upravi P. glasnika 2 Din, Oblasni organizaciji 1 Din, Zvezi drž. nameščencev 1 Din in krajevni skupini 50 par (morda celo 1 Din), tako da bo morala oddati od dobljene članarine vsak mesec in za vsakega člana okrog 5 Din stran. Jasno je torej, da se mora določiti za novo sekcijo taka članarina, da bo ostala sekciji polovica. Vsa uradniška poštna društva imajo 10 Din mesečne članarine, in to brez lista, edino Sekcija ptt. čim, ima samo 6 Din članarine z listom vred. Tudi ni zdrava delitev članov na dva razreda, da plačajo slabše plačani člani (pogodbени poštari) manjšo članarino, pa tudi evidenca je otežkočena. — Po obširni debati se stavijo trije predlogi za določitev članarine. Prvi predlog tovarišev Gamsa in Slavca se glasi na 10 Din, drugi predlog tovariša Engelmana določa za pogodbene poštarije 6 Din, za vse ostale 10 Din, tretji predlog tov. Dularja določa za pogodbene poštarije 6 Din, za vse ostale 8 Din. Predsednik da vse tri predloge na glasovanje. Ker je dobil prvi predlog absolutno večino glasov, se določi za leto 1927 članarina za vse člane uradniške sekcije mesečno na 10 Din. Občni zbor nadalje sklene, da naj se pobira do končane likvidacije posameznih dosedanjih društev nova članarina šele s 1. aprilom 1927, in sicer v mesečnih obrokih, če le mogoče z odtegotvanjem od mesečnih prejemkov. — Predsednik se zahvali za ta sklep, ki dokazuje zrelost in zavednost članstva. Pripravljen je sicer na to, da bo zaradi navidezno visoke članarine izstopilo nekaj deset uradnikov, vendar ti odpadniki nas ne smejo motiti, ker so itak le odpadki. Kdor pa je poštar, ta pojde v društvo vzleč višji članarini. Sicer pa upa, da se bodo tekom enega leta finance društva toliko utrdile, da bomo lahko že drugo leto znižali članarino.

5. **Volitev predsednika in odbora.** Pred volitvami se oglasi tov. Šalehar, predsednik Društva prometnih poštnih uradnikov, ki pozdravlja enotno uradniško društvo in prosi, da se rezervira nekaj odborniških mest za skupine, ki bi se pristopile v uradniško sekcijo. — Po predlogu tov.

Gamsa se soglasno in z odobravanjem izvoli za predsednika nove Sekcije ptt. uradnikov tovariš Joško Čampa, ki takoj prevzame predsedstvo, se zahvali za zaupanje in poudarja, da pričakuje vse podpore ne samo od novega odbora, nego tudi od članstva, ki je pokazalo doslej preveč brezbriznosti in apatičnosti. — Na predlog tovariša Jakšeta se izvoli v odbor: Lucijan Kovačič, Joško Ferluga, Franjo Žnidarič, Hinko Haš, Pavla Čiuh, Joško Jakše, Rudolf Weber, Lota Pfeiferjeva, Mara Mohorčičeva, Vilko Smerdu, Viktor Rozman, Ivan Rakovec. — 14. in 15. odborniško mesto ostaneta do 1. aprila t. l. nezasedeni. Kot kooptirana odbornika se izvoluta tov. Ivan Slavec, upravnik pošte v Laškem in France Pangré, pogodbeni poštar v Dobu. Za namestnike: Pavla Frankova, Karla Videmškova, Viktor Treven, Ferdo Gaspari in Dora Keržanova. Za pregledovalce računov: Srečko Kadunc, Janko Hameršak, Avgust Černe in za namestnika Rudolfa Rozman.

6. **Slučajnosti.** Tov. Dular priporoča sekciji, da se zavzame za vštetje nenakupljenih aspirantskih let. — Tov. Kopačeva vprašuje, zakaj ne napredujejo ženske — uradnice II. kategorije — v 2. položajno skupino. — Tov. Luznar protestira proti izjavi predsednika njegove skupine — prometnih uradnikov ter izjavi, da se on ne strinja s pasivnim zadržanjem svojih tovarišev, marveč da odkrito pozdravlja ustanovitev enotne uradniške organizacije, katere član tudi hoče postati. — Končno pozdravita zborovanje predsednik zagrebške Oblasne organizacije tov. Lalič in blagajnik te organizacije tov. Levaj. Prvi graja razcepjenost slovenskih poštnih uradnikov, ker od njih je izšel ta razkrojevalni strup tudi v druge pokrajine, kjer se prej niso ločili v organizaciji po izobrazbi, kategoriji itd. Poziva vse ptt. uradnike, da se organizirajo v skupno uradniško sekcijo in da tvorijo v vzajemnosti z zvaniki in služitelji močno Oblasno organizacijo. — Drugi pozdravlja zborovanje, naglašajoč, da je slišal že mnogo lepega o aglnosti in zavednosti članov ljubljanske organizacije, vendar resnica pretega vse. Take udeležbe ne najdemo niti na kongresih, zlasti podeželsko članstvo je v polni meri pokazalo svojo stanovsko zavest in ljubezen do svoje organizacije.

Predsednik Čampa daje pojasnila na posamezna vprašanja, se zahvali udeležencem, zlasti zunanjim gostom na tako obilni udeležbi ter zaključni ob 18. uri tako krasno uspeli ustanovni občni zbor uradniške sekcije.

VESTNIK URADNIŠKE SEKCIJE OPO.

Prvi odbor Sekcije ptt. uradnikov je sestavljen takole: predsednik Josip Čampa, podpredsednik Lucijan Kovačič, tajnik Josip Ferluga, tajnikova namestnica Mara Mohorčičeva, blagajnik Franc Žnidarič, blagajnikova namestnica Pavla Čiuh. Celoten odbor pa je razviden iz zapisnika občnega zbora (glej današnje nadaljevanje članka »Ustanovitev uradniške sekcije CPO — manifestacija slovenskega poštnega uradništva«).

Naznanila in poročila mariborske krajevne skupine:

1. Našemu pozivu v zadnji okrožnici se je odzvalo lepo število članov s tem, da so poslali poleg članarine še prostovoljne prispevke za našo krajevno skupino. Upravnik pošte Murska Sobot, vrli tov. Jakob Čuš je daroval 100 Din, naša zaupnica pri tej pošti, agilna tov. Heda Kočevarjeva, pa je poslala 85 Din kot prostovoljni prispevek tamkajšnjega članstva. Tovariš Franjo Brumec, upravnik pošte Ptujška gora, je daroval obveznico državnega posojila 100 Din. Manjše zneske je poslalo še več drugih tovarišev in tovarišic. Vsem — najlepša hvala!

2. Dopise za Krajevno skupino OPO Sekcije ptt. uradnikov v Mariboru je nasloviti na Maribor 2, ker sta sedaj tako predsednik kakor tudi tajnik krajevne skupine pri tej pošti.

3. Občni zbor naše krajevne skupine se bo vršil v aprilu t. l., na kar članstvo že danes opozarjamo.

Objava celjske krajevne skupine.

Zahvala. Krajevni skupini sekcije ptt. uradnikov v Celju so darovali, oziroma preplačali članarino sledeči tovariši (tovarišice): po 52 Din: Franja Zinauer, Rečica na Paki, in Franja Dra-

kulič, Zalec; po 32 Din: Valentin Sirše, Jesenice ob Savi; po 31 Din 50 p: Mirko Hočvar in Leopold Višner v Celju; po 22 Din: Anica Lenko, Polzela; po 20 Din: Olga Zajc, Braslovče, in Justina Rihteršič, Celje; po 18 Din: Marija Ivanc, Store; po 14 Din: Rozika Volovec, Dobova; po 12 Din: Rika Gselman, Josip Kamenšek in Albert Gabrič, Rogaska Slatina, Ivan Gorečan, Vojnik, in Barica Berlišk, Topolšica; po 10 Din: Marija Drobnič, Vitanje; po 5 Din: Adolf Kosi in Zorislava Stepic, Šmarje pri Jelšah; po 4 Din: Marija Debelak, Sv. Pavel pri Preboldu; po 2 Din: Ela Horvat, Šoštanj, Josip Vipotnik, Zalec, Ivo Lednik in Angela Tomazin, Grobelno, ter Joško Rep, Leskovec pri Krškem. Odbor izreka vsem vrlim tovarišem in tovarišicam najtoplejšo zahvalo.

To in ono.

Pripravnški izpiti za II. in III. kategorijo se prično v prvi polovici meseca marca t. l. in se bodo vršili do konca meseca. Mnogi kandidati ne vedo, kje bi dobili uredbo o razvrstitvi ptt. uradnikov, kje pravilnik o posebnih dokladah na plačo in kje uredbo o draginjskih dokladah. Tem pojasnjujemo: 1. Uredba o razvrstavanju ptt. uradnikov je izšla v Službenih Novinah in v Uradnem listu. Ker si uslužbenci te liste težko dobavijo, objavljamo danes v rubriki »Uradni kotiček« v celoti to uredbo. — 2. Uredba o draginjskih dokladah je objavljena v Pt. Vesniku št. 11 iz l. 1924, dodatna uredba o znižanih dokladah pa v Vesniku št. 17 iz l. 1926, razpis 232. — 3. Pravilnik o posebnih dokladah na plačo (nočnine, ambulančne diete itd.) pa je objavljen v Vesniku št. 14 iz l. 1926, stran 239.

Smrtna kosa. Umrla je tov. Marija Klavora, poštna uradnica III/3. kat. v Ormožu. Pokojnica je bila zavedna članica organizacije, vrla tovarišica, polna mladostne svežosti in življenja, pa je zapadla neizprosni smrti. Umrla je za hitro pljučnico. — Takisto za pljučnico je umrla tov. Slavko Gobec, predstojnik pošte Podčetrtek. Obema prerano umrlima tovarišema ohranimo časten spomin!

Polovična železniška vožnja za pogodbene poštarije ukinjena. Poštno ministrstvo je z odlokom št. 57.454 od 12. novembra 1926 odredilo, da pogodbени poštariji v smislu »Pravilnika o vozni ugodnostih na železnicah in ladjah v državni eksploataciji« (Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti št. 12 od 31. januarja 1927, razpis 44) nimajo pravice do 50% popusta redne tarife. Glede na ta odlok je ravnateljstvo moralo ukiniti izdajo železniških izkaznic. Ministrstvo se v svojem odloku sklicuje na to, da pogodbeni poštariji niso pogodbeni uslužbenci v smislu čl. 130 uradniškega zakona in da zato nimajo pravice do te ugodnosti. Nam se zdi tako tolmačenje pogrešno in nepravilno, kajti: 1. Kaj pa so vendar pogodbeni poštariji? Državni uradniki v smislu uradniškega zakona niso, pogodbeni uslužbenci tudi niso, naj vendar ministrstvo enkrat pove, kaj so pogodbeni poštariji, ne pa vedno, kaj niso. 2. Člen 16, četrti odstavek citiranega pravilnika pravi: »Vsi aktivni državni uradniki, častniki, duhovniki in ostali civilni in vojaški državni uslužbenci in njih rodbine (zakonita žena in zakonski rojeni in usvojeni otroci) imajo vožnjo s 50% popustom redne tarife«. — Po našem mnenju se dajo spraviti pod to določbo tudi pogodbeni poštariji in v tem pravcu podvzame organizacija primerno akcijo.

Današnja številka obsega 6 strani, da smo mogli spraviti večino nabranega materiala. Dopisniki, kojih članki še niso prišli na vrsto, naj malo potrpe, prihodnjič. Agitirajte, da se število naročnikov ali pa oglasov zviša, pa povečamo obliko lista od sedanjih 37x27 cm na 45x30 cm ali še več.

Zahvala. Ob prebriski izgubi našega nepozabljenega, srčno dobrega sina in brata Ivana izrekamo globoko zahvalo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovih zadnjih poti. Prav prisrčna hvala pevskemu zboru nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev za genljive žalostinke. Vsem naša najtoplejša zahvala. — Žalujemo rodbino Ivan Sinkovič, pom. konduktur v Mariboru.

Zahvala. Osrednjemu društvu nižjih poštnih uslužbencev, podruž. Maribor, se najudaneje za-

hvaljujem za nakazanih 1000 Din, ki sem jih prejel kot izvanredno podporo za časa moje bolezni. Zato priporočam vsem tistim tovarišem, ki niso še pri organizaciji, da nemudoma store svojo dolžnost. Kajti v nesreči šele človek občuti, da je organizacija njegov najboljši prijatelj. — Vekoslav Mevlja, pomož. konduktor, Maribor 2.

Poljska vlada za državne uslužbence. Varšavski listi poročajo: Ker so življenske potrebe tako drage, da državni uslužbenci težko prenašajo današnje draginje, je sklenila poljska vlada kljub neugodni proračunski situaciji, da bo zvišala njih plače za 10 odstotkov. — Tudi v kraljevini SHS je še taka draginja, da državni uslužbenci z največjo težavo krijejo dnevne izdatke. A vlada noče videti naše bede, nam noče izboljšati žalostnega gmotnega stanja, ne izplača nam že leta dolžne razlike, ampak meni nič tebi nič nam utrjuje mesece za mesecem znatne zneske, da čim dlje težje živimo, kljub temu, da zvesto izpolnjujemo uradne svoje dolžnosti. Brezčutna naša vlada nas ubija duševno in telesno, kar je državi sami zgolj v škodo.

Vzorna nemška pošta. Poročali smo že na tem mestu, kako silno je padel paketni poštini promet na Francoskem. Francoske železniške družbe vozijo poštne pakete samo do one železniške postaje, ki je najbližja naslovnikovemu bivališču; naslovniki morajo hoditi sami na postajo po pakete. Lahko si mislimo, da se ob takih razmerah paketni promet mora ubiti. Kakor berno v »D. V. Z.«, se je mapotil francoski poštini minister v Alzacijo, kjer od Nemcev urejeni poštini promet brezhibno obratuje, kakor pred vojno. Minister je spoznal, da je poštini promet v rečeni deželi vzorno urejen. Zato je sklenil, da izdela po nemškem vzorcu načrt za odpravo paketov po vsej francoski državi.

Zobni atele

IVAN RADOVAN

se nahaja

v Ljubljani, Selenburgova ulica 4/I.
(Poleg glavne pošte)

**Za nakup vseh pisarniških
potrebščin se priporoča**

tvrda

50

M. TIČAR, Ljubljana.

Selenburgova ul. 1 in Sv. Petra cesta 26.

Leopold Šušteršič

Ljubljana, Dunajska cesta 41.

Splošno sedlarstvo ter specialno lakiranje
vseh predmetov v ognju ter zračnim potom.**A. & E. SKABERNE****Dobro!**priporoča svojo veliko
zalogo manufak-
turnega blaga
po najzmernejših cenah.**Poceni!**

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

Najboljši šivalni stroji in kolesa
GRITZNER, ADLER
ter švicarski oletilni stroj
DOBRED, e inole pri
JOSIP PETELINC, Ljubljana
Najnižje cene. Tudi na mesečna
odplačila, 10 letna garancija.

Uradni kotichek.**UREDBA O RAZVRSTITVI PTT. URADNIKOV.**

Ta za vse ptt. uradnike najvažnejša uredba ni nikoli izšla niti v Vestniku, niti v direkcijskih Okrožnicah, dasi objavljata vse mogoče odredbe in razglase, ki se tičejo nekateri samo malo pošt in uslužbencev (avtomobilski pravilnik, ki je izšel v vsej obsežnosti še v Okrožnicah, dasi je bil objavljen že v Vestniku). Ker pa morajo pripravniki poznati to uredbu, jo objavljamo po Službenih Novinah št. 251 od 1. novembra 1923, oziroma po Uradnem listu št. 104, od 14. novembra 1923, razpis 347.

Uradništvo v resoru poštnega ministrstva je razvrščeno takole:

I. kategorija.

1. skupina: Brez položaja.
2. skupina: Ministrstov pomočnik.
3. skupina: Generalni direktor pošte in telegrafa in generalni direktor poštne hranilnice. Pomočnik generalnega direktorja pošte in telegrafa. Načelniki ministrstva in oblastni direktorji po 50%.
4. skupina: Načelniki min. in obl. direkcije po 50%. Šefi odsekov min. in inspektorji min. in poštne hranilnice po 50%. Pomočniki obl. direktorjev in direktorji poštne hranilnice po 50%. Glavni tajnik poštne hranilnice. Višji kontrolorji 50%. Upravnik glavnega telegrafa in glavne pošte in na železniški postaji (v Beogradu).
5. skupina: Kabinetni šef. Šefi odsekov ministrstva in inspektorji ministrstva in poštne hranilnice po 50%. Pomočniki obl. direktorjev in direktorjev poštne hranilnice po 50%. Višji kontrolorji 50%. Inspektorji oblastnih direkcij. Šefi direkcijskih odsekov. Upravnik glavne telegrafске in telefonske delavnice. Glavni nadzornik mestnega teleg.-telefonskega omrežja. Inspektorji poštne hranilnice. Tajniki ministrstva 20%.
6. skupina: Tajniki ministrstva in direkcij 30% in tajniki poštne hranilnice po 50%.
7. skupina: Tajniki ministrstva in direkcij in tajniki poštne hranilnice po 50%.
8. skupina: Pisarji.
9. skupina: Pripravniki.

II. kategorija.

1. skupina: Upravniki izvzetih pošt, telegrafov in telefonov; v Beogradu radiotelegraf, glavni te-

lefon, glavna pošta in glavni telegraf, nadalje pošta na železnici; upravniki pošte Zagreb 1 in 2, Ljubljana 1, Sarajevo 1, Subotica 1 in 2, Skoplje 1. Upravnik glavne teleg.-telef. delavnice. Glavni nadzornik mestnega teleg.-telef. omrežja beograjske direkcije. Šefi terenskih teleg.-telef. sekcij. Višji kontrolorji ministrstva. Glavni upravnik prometa in glavni knjigovodja poštne hranilnice. Upravniki prometa in šefi knjigovodstva podružnic poštne hranilnice.

2. skupina: Tajniki ministrstva in direkcij 30%. Upravniki pošt, telegrafov in telefonov I. reda na sedežih oblastnih velikih županov. Upravniki p. car. skladišč in tehničnih delavnic. Tehnični uradniki ministrstva in direkcij. Poštino telegrafski uradniki in uradniki poštne hranilnice po 20%.

3. skupina: Upravniki pošt, telegrafov in telefonov II. in III. reda v okrožnih ali srezkih krajih. Tehnični uradniki ministrstva in direkcij, poštino - telegrafski uradniki in poštino - hranilnični uradniki po 30%. Mehaniki (člen 8. zakona o uradnikih) 50%. Tajniki ministrstva in direkcij po 70%.

4. skupina: Predstojniki pošt, telegrafov in telefonov IV. reda. (Tehnični uradniki ministrstva in direkcij, poštino - telegrafski uradniki in poštino - hranilnični uradniki po 50%. Mehaniki (člen 8. zakona o uradnikih) 50%.

5. skupina: Pripravniki.

III. kategorija.

1. skupina: Arhivski uradniki 20%. Šefi samostalnih ekspedicijskih oddelkov. Upravniki poštino - telegrafskih skladišč ministrstva in direkcij. Telefonske nadzornice na sedežih oblastnih velikih županov. Ekonomski in arhivarji poštne hranilnice.

2. skupina: Arhivski uradniki 30%. Skladiščniki, ekspeditorji, mehaniki, konduktorji, pisarji in telefonistije, vsi po 30%. Računsko osebje in pisarji nižje stroke poštne hranilnice 30%. Računsko osebje in pisarji nižje stroke poštne hranilnice 30%.

3. skupina: Arhivski uradniki 50%. Ostali po 2. skupino 30%.

4. skupina: Pripravniki.

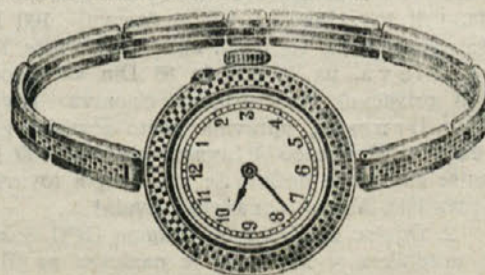
Za »Obl. organizacijo ptt. uslužbencev v Ljubljani« izdaja in urejuje Josko Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.

Tvornica dežnikov
L. MIKUŠ, Ljubljana,
Mestni trg 15

— priporoča svojo bogato zalogo
dežnikov in spreha alnih palic.

THE REX CO.Ljubljana, Gradišče 10 — Zagreb, Samšte 56
Telefon šte. 268 Interurban. — Ustanovljeno 1906.

Specialna trgovina prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških potrebščin. **Pisalni stroji na obroke.**

Žepne in stenske ure iz lastne tovarne v Švic, veliko zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih in uporabnih predmetov priporoča **H. SUTTNER**
V LJUBLJANI, MESTNI TRG

A. ŠARABON

veletrgovina v Ljubljani

priporoča špacerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudniško vodo.

Avto vozi

brez bencina! Kuri z bukovim ogljem!**Jugo-Hag, Ljubljana**

Bohoričeva ulica šte. 24. Telefon šte. 506.

Manufakturna veletrgovina

FELIKS URBANČ, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah. 24

Manufakturna veletrgovina

Hedžet & Koritnik

Bzojava: Hedžet Ljubljana Telefon šte. 75

ŠTEFAN ŠPELETIČ

slikar in pleskar 4

LJUBLJANA, Rimska cesta 16.